Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0260

Izvješće Komisije o Moldovi za 2025.

Rezolucija Europskog parlamenta od 8. srpnja 2026. o Izvješću Komisije o Moldovi za 2025. (2025/2258(INI))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 4. studenoga 2025. naslovljenu „Komunikacija o politici proširenja EU-a za 2025.” (COM(2025)0690) i priloženi radni dokument službi Komisije od 4. studenoga 2025. naslovljen „Izvješće o Republici Moldovi za 2025.” (SWD(2025)0758),

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2025/535 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. ožujka 2025. o uspostavi Instrumenta za reforme i rast za Republiku Moldovu[1],

– uzimajući u obzir program reformi u okviru plana rasta Republike Moldove (dalje u tekstu „Moldova”) za razdoblje 2025. – 2027.,

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Moldovi,

– uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 26. lipnja 2025. o Moldovi,

– uzimajući u obzir zaključke predsjedništva Vijeća o proširenju od 16. prosinca 2025.,

– uzimajući u obzir zajedničku izjavu nakon drugog sastanka na vrhu Republike Moldove i EU-a održanog 22. lipnja 2026.,

– uzimajući u obzir ishod devetog sastanka Vijeća za pridruživanje EU-a i Republike Moldove održanog 4. lipnja 2025.,

– uzimajući u obzir obnovljeni Memorandum o razumijevanju između Europskog parlamenta i Parlamenta Republike Moldove potpisan

[1] SL L, 2025/535, 21.3.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj.

18. ožujka 2026.,

– uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A10-0164/2026),

A. budući da je Moldova 22. rujna 2025. završila bilateralni analitički pregled koji je započeo 10. srpnja 2024.; budući da je Moldova spremna službeno pokrenuti pregovore o svih šest skupina poglavlja za pregovore o pristupanju EU-u; budući da su pregovori o 1. skupini poglavlja (Temeljna pitanja) službeno otvoreni 15. lipnja 2026.;

B. budući da je moldavska vlada istaknula svoj ambiciozni, ali ostvarivi cilj privremenog zatvaranja pristupnih pregovora do početka 2028. i pridruživanja Europskoj uniji do 2030.;

C. budući da su u Moldovi 28. rujna 2025. održani parlamentarni izbori koji su rezultirali proeuropskom većinom i ponovno potvrdili težnje moldavskog naroda za europskom budućnošću za svoju zemlju, unatoč dosad nezabilježenom vanjskom uplitanju Rusije i ruskih posrednika, koji su, prema moldavskim dužnosnicima, na to uplitanje potrošili sredstva u vrijednosti od 2 % moldavskog bruto domaćeg proizvoda, što odgovara iznosu od 350 milijuna EUR;

D. budući da Moldova održava tehničke pregovore s Komisijom o svih šest skupina poglavlja u okviru pregovora o pristupanju EU-u;

E. budući da je Sporazum o pridruživanju, koji uključuje detaljno i sveobuhvatno područje slobodne trgovine (DCFTA), i dalje temelj za političko povezivanje i gospodarsku integraciju između EU-a i Moldove te da se između tih dviju strana održava redoviti politički i gospodarski dijalog;

F. budući da je 19. siječnja 2026. Vlada Moldove objavila svoju namjeru da službeno izađe iz Zajednice nezavisnih država te da je 2. travnja 2026. Parlament Moldove službeno u konačnom čitanju donio zakonodavstvo kojim osuđuje osnivačke dokumente te organizacije, dok je 6. travnja 2026. predsjednica Maia Sandu potpisala uredbu o objavi tog zakona;

Napredak u reformama povezanima s pristupanjem EU-u, posebno u pogledu vladavine prava i upravljanja

1. pohvaljuje Moldovu zbog njezine kontinuirane uzorne predanosti pristupanju EU-u i postojanog napretka u povezanim reformama unatoč znatnim unutarnjim i vanjskim izazovima, kao što je stalno neprijateljsko rusko miješanje; pozdravlja procjenu Komisije da je Moldova ostvarila napredak u svim poglavljima i najveći godišnji napredak među zemljama kandidatkinjama; smatra predmetni napredak posebno izvanrednim s obzirom na izniman geopolitički

pritisak pod kojim ta zemlja i dalje djeluje; potiče Moldovu da nastavi s provođenjem reformi kako bi se njezin napredak pretvorio u opipljive koristi za građane i poduzeća u cilju jačanja gospodarskog razvoja, otpornosti i konvergencije s Europskom unijom u skladu sa svojom izraženom ambicijom da privremeno zaključi pristupne pregovore do početka 2028.;

2. pozdravlja otvaranje pristupnih pregovora o 1. skupini poglavlja (Temeljna pitanja) 15. lipnja 2026. nakon uspješnog dovršetka postupka bilateralnog analitičkog pregleda u rujnu 2025. i početka tehničkih pregovora o pregovaračkim skupinama koji su uslijedili; pozdravlja procjenu Komisije da je svih šest skupina poglavlja u okviru pregovora spremno za otvaranje; potiče Vijeće da usvoji pristup koji se temelji na zaslugama i da bez daljnje odgode službeno otvori sve skupine poglavlja; podsjeća države članice na načelo lojalne suradnje u skladu s člankom 4. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji, kojim se od njih zahtijeva da se suzdrže od svake mjere koja bi mogla ugroziti postizanje ciljeva Unije, te ih stoga potiče da izbjegavaju blokiranje ili odgodu pristupnih pregovora zbog bilateralnih pitanja; naglašava da bi otvaranje pristupnih pregovora signaliziralo da EU prepoznaje i nagrađuje konkretna postignuća Moldove te jača kredibilitet i integritet procesa proširenja; pozdravlja donošenje smjernica o vladavini prava, javnoj upravi i demokratskim institucijama te ažurirani Nacionalni program za pristupanje Europskoj uniji za razdoblje od 2025. do 2029.; pohvaljuje napredak koji je Moldova već postigla na tehničkoj razini u prenošenju pravne stečevine EU-a;

3. ističe da bi tempo procesa pristupanja Moldove trebao odražavati znatan napredak koji je ta zemlja ostvarila u reformama; poziva Komisiju da aktivno olakša i pruži pripremnu potporu, uključujući tehničku pomoć, naknadne provjere i izgradnju administrativnih kapaciteta, kako bi se Moldovi omogućilo da u pregovorima napreduje djelotvorno te istodobno u svim skupinama;

4. uviđa da europska integracija Moldove pozitivno doprinosi stabilnosti i sigurnosti u Europi te služi kao ključan katalizator demokratske otpornosti te zemlje, institucionalnih reformi, vladavine prava i održivog gospodarskog razvoja;

5. prima na znanje ocjenu Komisije da je Moldova ostvarila dobar napredak u reformi pravosudnog sektora; podsjeća Moldovu na njezinu predanost slijeđenju preporuka Venecijanske komisije; naglašava da održivost reformi zahtijeva široku političku odgovornost i uključiv dijalog u cijelom političkom spektru, kao i smisleno savjetovanje s civilnim društvom i profesionalnim dionicima; prepoznaje postojanu političku volju i stalne napore Moldove da izgradi neovisan, nepristran, odgovoran i profesionalan pravosudni sustav;

6. poziva moldavske vlasti da osiguraju da se postupak sigurnosne provjere sudaca i tužitelja provodi na uključiv, predvidljiv i pravno pouzdan način te potiče zemlju da djelotvorno i bez odgode zaključi taj postupak jer je dovršetak sigurnosne provjere ključan za osiguravanje povjerenja javnosti u pravosuđe, uklanjanje kompromitiranih sudaca i jačanje vladavine prava kao temelja za integraciju u EU; poziva Moldovu da osigura dostatne proračunske i ljudske resurse za pravosudna tijela i nastavi poduzimati mjere za jačanje njihovih kapaciteta kako bi se, među ostalim, riješio problem manjka sudaca i tužitelja, skratilo trajanje postupaka, posebno u predmetima povezanima s korupcijom i gospodarskim kriminalom, te poboljšala digitalizacija, dostupnost, učinkovitost i transparentnost pravosuđa za sve građane;

7. prima na znanje sustavan napredak Moldove u sprečavanju i borbi protiv korupcije, uz bolje rezultate i u slučajevima na visokoj razini i u slučajevima koji nisu na visokoj razini; ističe potrebu za daljnjim jačanjem operativnih kapaciteta, institucionalne neovisnosti, profesionalizma i odgovornosti te poboljšanjem mehanizama koordinacije među svim ključnim antikorupcijskim i pravosudnim institucijama kako bi se zajamčio dugoročni uspjeh sveobuhvatnih reformi;

8. naglašava da se u borbu protiv korupcije moraju ulagati napori na dosljedan, depolitiziran i transparentan način te da je potrebno izbjegavati ad hoc ili ubrzane zakonodavne inicijative koje mogu potkopati pravnu sigurnost i povjerenje u institucije; naglašava važnost davanja prednosti kvaliteti, održivosti i zakonitom postupanju u odnosu na brzinu provođenja reformi s ciljem osiguravanja dugoročne vjerodostojnosti i otpornosti antikorupcijskog okvira;

9. naglašava da je nastavak rješavanja pitanja utjecaja oligarhijskih struktura u političkoj, gospodarskoj i medijskoj sferi i dalje ključni prioritet za unapređenje europske integracije Moldove;

10. naglašava činjenicu da je moldavski narod na parlamentarnim izborima održanima 28. rujna 2025. peti put u nizu iskazao svoju potporu pristupanju te zemlje EU-u i povezanim reformama; odlučno osuđuje opetovane pokušaje Ruske Federacije, proruskih oligarha i ruskih posrednika da destabiliziraju tu zemlju, stvaraju i šire dezinformacije, siju podjele unutar moldavskog društva, podrivaju demokratske institucije te zemlje i mijenjaju europski smjer;

11. pozdravlja procjenu Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS)/Ureda za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) da su parlamentarni izbori bili dobro organizirani, natjecateljski i da su biračima ponudili jasan izbor između političkih alternativa; poziva Moldovu da dodatno uskladi svoje zakonodavstvo koje se odnosi na izbore i izborne procese s europskim i međunarodnim standardima te

provede sve neriješene preporuke Venecijanske komisije i OESS-a/ODIHR-a;

12. pohvaljuje otpornost moldavskih institucija i društva u zaštiti integriteta izbornog procesa unatoč masovnoj hibridnoj kampanji Rusije i njezinih posrednika; napominje da su ključni čimbenici za postizanje tog uspjeha bili pravovremeni i koordinirani napori moldavskih vlasti, aktivno sudjelovanje civilnog društva i neovisnih medija te potpora EU-a i njegovih država članica, među ostalim putem Misije partnerstva EU-a u Republici Moldovi;

13. upozorava da je zlonamjerno uplitanje Rusije neprekidan proces koji se stalno mijenja te iziskuje sustavno praćenje i odgovor na temelju pristupa cijelog društva, odgovarajuće institucionalne kapacitete i resurse; poziva EU i njegove države članice da ojačaju svoju potporu institucionalnoj otpornosti Moldove, njezinim kapacitetima za stratešku komunikaciju, kibernetičkoj sigurnosti, neovisnim medijima i demokratskim zaštitnim mjerama; naglašava da bi njezini napori u borbi protiv širenja dezinformacija i pogrešnih informacija iz Rusije trebali biti u skladu sa zahtjevima zakonitosti, nužnosti i proporcionalnosti; napominje da se iskustvo stečeno u Moldovi može koristiti za obranu drugih demokracija koje se suočavaju sa sličnim hibridnim prijetnjama; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog aktivnosti proruskih mreža, koje se dovode u vezu sa sustavnim zaobilaženjem sankcija, uplitanjem u izbore i kampanje dezinformiranja upotrebom infrastrukture kriptovaluta povezane s ruskim financijskim akterima kao što je Promsvyazbank; poziva Komisiju i države članice da ojačaju suradnju u financijsko-obavještajnom području, poboljšaju provedbu sankcija i podrže moldavske vlasti u suzbijanju nezakonitih financijskih tokova i stranog uplitanja putem zemalja koje nisu države članice EU-a, među ostalim putem ciljanih sankcija i mjera kibernetičkog nadzora;

14. ističe ključnost uloge koju moldavska dijaspora ima u održavanju europskog puta te zemlje, što je dokazano njezinim aktivnim sudjelovanjem u demokratskim procesima, među ostalim u parlamentarnim izborima 28. rujna 2025. i njezinim bitnim doprinosima socio-gospodarskom razvoju Moldove; poziva moldavske vlasti da nastave jačati veze s dijasporom i olakšavati aktivno sudjelovanje dijaspore u procesu europske integracije te zemlje;

15. poziva moldavske vlasti da iskoriste svoj snažan proeuropski mandat kako bi ubrzale sve reforme potrebne za put do članstva u EU-u i ispunile ambiciju zaključenja pristupnih pregovora do početka 2028.; prepoznaje snažnu predanost Moldove kao zemlje kandidatkinje poduzimanju zahtjevnih, ali nužnih reformi; potiče moldavsku političku elitu da očuva politički konsenzus kada je riječ o pristupanju EU-u; naglašava da je ključno očuvati povjerenje moldavskih građana u proces pristupanja EU-u, među ostalim pravodobnim službenim otvaranjem pristupnih pregovora; pozdravlja

osnivanje posebnog parlamentarnog odbora za europske integracije u moldavskom parlamentu i naglašava važnost međustranačke suradnje za održiv uspjeh reformi povezanih s pristupanjem EU-u i napredak prema članstvu u EU-u;

16. izražava spremnost na daljnje podupiranje moldavskog parlamenta putem uzajamno dogovorenih aktivnosti za potporu demokraciji kojima se odgovara na potrebe te institucije, njezinih izabranih članova i osoblja; ističe formalno otvaranje Ureda Europskog parlamenta za Istočno partnerstvo u Kišinjevu 7. studenoga 2025., što pokazuje predanost Parlamenta produbljivanju suradnje s Moldovom i cijelom regijom Istočnog partnerstva; u tom kontekstu pozdravlja obnovljeni Memorandum o razumijevanju koji su u ožujku 2026. potpisali predsjednica Metsola i predsjednik moldavskog parlamenta Igor Grosu;

17. pozdravlja organizaciju prvog sastanka na vrhu EU-a i Moldove u srpnju 2025. kao veliku političku prekretnicu u odnosima EU-a i Moldove i snažan politički signal potpore suverenitetu, demokratskoj stabilnosti i europskom putu Moldove; prima na znanje zajedničku izjavu nakon drugog sastanka na vrhu EU-a i Moldove 22. lipnja 2026., u kojoj se apostrofira i predanost Moldove daljnjem jačanju vladavine prava i poticanje EU-a da dodatno pojača napore u području reforme pravosuđa i borbe protiv korupcije;

18. naglašava važnost suzbijanja dezinformacija u vezi s procesom europskih integracija; potiče Komisiju, Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) i moldavsku vladu da zajedno ulože dodatne napore u stratešku komunikaciju u cilju poboljšanja vidljivosti EU-a u Moldovi; ističe potrebu za ciljanim kampanjama kojima bi se moldavskoj javnosti, posebno u ruralnim područjima i regijama, objasnile opipljive, svakodnevne koristi priprema za pristupanje EU-u i projekata koji se financiraju sredstvima EU-a;

19. naglašava važnost provođenja mjera potpore demokraciji u Moldovi koje poboljšavaju kvalitetu demokratske rasprave i otpornost na dezinformacije; pozdravlja suradnju moldavskih vlasti i dionika civilnog društva, među ostalim, s Europskom zakladom za demokraciju kao alatom koji može popuniti prazninu koju je u toj regiji ostavilo ukidanje američke Agencije za međunarodni razvoj (USAID); u tom kontekstu čestita Europskoj zakladi za demokraciju na tome što je 2025. godine osigurala 62 % više bespovratnih sredstava nego 2024., i to uz samo 34 % veći proračun; pozdravlja činjenicu da je Europska zaklada za demokraciju 2025. godine utrostručila iznose potpore koju pruža moldavskim subjektima u odnosu na 2024.;

20. ponavlja da se potpora koju moldavski narod pruža europskoj integraciji može ojačati postizanjem konkretnih poboljšanja njihova životnog standarda, jačanjem državnih institucija i podupiranjem

snažnog sustava socijalne skrbi, borbom protiv siromaštva i podizanjem životnog standarda diljem zemlje te borbom protiv korupcije i utjecaja oligarha;

Socioekonomske reforme

21. pozdravlja dobar dosadašnji napredak u provedbi Plana rasta za Moldovu te programa reformi na kojem se temelji, čiji je cilj poduprijeti socioekonomske i temeljne reforme Moldove i poboljšati njezin pristup jedinstvenom tržištu EU-a; pozdravlja isplatu 270 milijuna EUR pretfinanciranja i 207,9 milijuna EUR dodatne potpore iz Instrumenta za reforme i rast za Moldovu, uključujući drugu tranšu u ožujku 2026. u ukupnom iznosu od 189 milijuna EUR, jer je ta zemlja u potpunosti ostvarila 24 od ukupno 26 reformskih koraka s rokom u prosincu 2025.; poziva Moldovu da nastavi raditi na dovršetku preostalih dvaju koraka reformi s rokom do 2025. i podupire je u tom nastojanju; poziva Komisiju da pojednostavi unutarnje postupke kako bi se osigurala pravodobna procjena i isplata sredstava nakon donošenja zakonodavstva u Moldovi, čije su nacrte moldavske vlasti prethodno podnijele i o kojima su se savjetovale;

22. poziva Komisiju da pruži administrativnu i tehničku pomoć moldavskim vlastima s ciljem osiguravanja pravovremenog i djelotvornog iskorištavanja sredstava iz Instrumenta za reforme i rast; poziva moldavsku vladu da osigura učinkovitu komunikaciju, transparentnost, vidljivost i odgovornost u pogledu upotrebe sredstava iz tog instrumenta, među ostalim konstruktivnim sudjelovanjem civilnog društva;

23. poziva na to da se proračunom EU-a za 2027. osigura ciljana administrativna i tehnička pomoć u cilju pripremanja Moldove za prelazak na novu strukturu nadolazećeg višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) i instrumenta Globalna Europa; naglašava potrebu za pružanjem pomoći moldavskoj administraciji u prilagodbi budućem modelu ostvarivanja ciljeva europskog stupa; ističe da dodjela i oslobađanje sredstava moraju ostati strogo uvjetovani ispunjenjem dogovorenih faza reformi, makrofinancijskom stabilnošću, dobrim upravljanjem financijama, transparentnošću u provedbi proračuna i postojanjem djelotvornih zaštitnih mjera protiv prijevare, korupcije i sukoba interesa; ponavlja svoj poziv Komisiji da u sljedeći VFO EU-a uključi odgovarajuća posebna sredstva za Moldovu u okviru budućeg stupa Globalna Europa „Europa” i da počne pripremati Moldovu za učinkovito korištenje budućih pretpristupnih fondova; ustraje u tome da su eksplicitna i transparentna pretpristupna sredstva potrebna za učinkovito praćenje rashoda i sprječavanje smanjenja sredstava unutar širokih geografskih stupova;

24. pohvaljuje dogovor postignut 24. srpnja 2025. o preispitivanju i ažuriranju trgovinskih uvjeta detaljnog i sveobuhvatnog područja

slobodne trgovine između EU-a i Moldove (DCFTA[2]), koje subjektima iz EU-a i Moldove nudi stabilnost i predvidljivost te povećava privlačnost te zemlje za ulagače; napominje da se sporazum podudarao s istekom autonomnih trgovinskih mjera odobrenih toj zemlji od srpnja 2022., kojima su suspendirane uvozne carine i kvote za moldavski izvoz u EU, čime se Moldovi pomoglo da na obostranu korist preusmjeri svoju trgovinu prema Europskoj uniji; ističe da je EU najveći trgovinski partner Moldove i da je 2025. činio 67,5 % ukupnog izvoza i 54,1 % ukupnog uvoza, kao i 86 % izravnih stranih ulaganja, čime je učvrstio svoj položaj središnjeg stupa izravnih stranih ulaganja u moldavsko gospodarstvo; naglašava važnost izravnih ulaganja EU-a u gospodarstvo Moldove u olakšavanju njezine gospodarske integracije u jedinstveno tržište EU-a, stvaranju mogućnosti zapošljavanja i poslovanja te poboljšanju životnih uvjeta građana;

25. pozdravlja produbljenje gospodarske integracije Moldove u jedinstveno tržište EU-a te potiče daljnje korake prema postupnoj sektorskoj integraciji i ambicioznoj, postupnoj i održivoj liberalizaciji trgovine, koja, među ostalim, uključuje proširenje i ublažavanje carinskih kvota, a po potrebi i njihovo postupno ukidanje, u skladu s revidiranim okvirom detaljnog i sveobuhvatnog područja slobodne trgovine, u cilju ostvarivanja opipljive gospodarske koristi, jačanja otpornosti Moldove i pružanja potpore na njezinu putu prema europskim integracijama; posebno poziva Komisiju da istraži daljnju postupnu liberalizaciju trgovine poljoprivredno-prehrambenim proizvodima, uključujući uklanjanje preostalih necarinskih prepreka i povećanu potporu regulatornom usklađivanju, posebno u pogledu sanitarnih i fitosanitarnih standarda i tehničkih prepreka trgovini te uvođenje poluautomatskog povećanja carinskih kvota, povezanog sa stopama iskorištenosti i usklađenošću sa standardima EU-a, uz istodobno osiguravanje odgovarajućih zaštitnih mehanizama za proizvođače iz EU-a;

26. napominje da bi znatno povećanje trgovine Pridnjestrovlja s ostatkom Moldove i njegova ovisnost o izvozu iz EU-a mogli omogućiti uvjete za regionalnu gospodarsku konvergenciju s pravnim okvirom Moldove, čime se gaji „de facto” gospodarska reintegracija koja bi mogla poslužiti kao pragmatičan temelj za mirno političko rješenje i, u konačnici, ponovno ujedinjenje zemlje; podržava napore Moldove da uključi Pridnjestrovlje u mjere gospodarske i regulatorne konvergencije povezane s jedinstvenim tržištem EU-a; pozdravlja napore koje vlasti u Kišinjevu ulažu u proširenje primjene moldavskog poreznog zakonodavstva na poduzeća koja posluju u

---

[2] Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane (SL L 260, 30.8.2014., str. 4., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/492/oj).

Pridnjestrovlju kao korak prema usklađivanju propisa i gospodarskoj integraciji;

27. ponovno ističe važnost organizacija civilnog društva i neovisnih medija u praćenju upravljanja reformama povezanima s EU-om i njihova napretka; ustraje na tome da financijska potpora moldavskim organizacijama civilnog društva u okviru proračuna EU-a za 2027. i budućeg instrumenta Globalna Europa i dalje ne ovisi o napretku vlade u području reformi; poziva na predvidljive, namjenske, fleksibilne i pristupačne tokove financiranja za lokalne organizacije civilnog društva i borce za ljudska prava putem novih mehanizama financiranja uključenih u program reformi kako bi se osiguralo da mogu učinkovito djelovati; poziva moldavsku vladu da se uključi u istinsku i produktivnu suradnju s civilnim društvom, među ostalim s pomoću stalnih savjetodavnih platformi; potiče moldavsku vladu da ostvari napredak u provedbi nacionalnog programa za razvoj organizacija civilnog društva za razdoblje 2024. – 2027.; pozdravlja redovita savjetovanja o procesu pristupanja EU-u i reformama povezanima s pristupanjem;

28. ponovno poziva na ubrzanje postupne integracije Moldove u jedinstveno tržište EU-a daljnjim usklađivanjem njezina pravnog i regulatornog okvira s pravnom stečevinom EU-a i povezivanjem te zemlje s više programa, agencija i inicijativa EU-a, uključujući one koje se odnose na digitalno gospodarstvo, financijske usluge i inovacije; čestita Moldovi na tome što je 6. listopada 2025. postala operativni dio jedinstvenog područja plaćanja u eurima, čime su olakšani transferi u eurima i smanjeni troškovi za moldavske građane i poduzeća; pozdravlja pridruživanje Moldove području EU-a „u roamingu kao kod kuće” od 1. siječnja 2026., čime se moldavskim građanima omogućuje da koriste svoje moldavske telefonske brojeve tijekom putovanja u EU-u bez plaćanja naknada za roaming; ističe da takve opipljive koristi imaju ključnu ulogu u jačanju javne potpore za integraciju u EU; potiče daljnje usklađivanje s digitalnom pravnom stečevinom EU-a i kontinuirane napore za jačanje povezivosti, digitalne infrastrukture i integracije tržišta;

29. naglašava ključnu potrebu za ubrzavanjem sveobuhvatne reforme javne uprave; poziva moldavsku vladu da osigura uspostavu državne službe koja je profesionalna i transparentna te se u potpunosti temelji na zaslugama na središnjoj i lokalnoj razini, što je ključno za učinkovitu provedbu pravne stečevine EU-a; naglašava da je smislena teritorijalno-administrativna reforma ključna za osnaživanje lokalnih vlasti, s obzirom na to da trenutačna rascjepkanost općina ozbiljno ometa njihovu financijsku neovisnost i njihove administrativne kapacitete za uspješno podnošenje zahtjeva za fondove EU-a za regionalni razvoj, za njihovo iskorištavanje i za upravljanje njima; naglašava potrebu za pružanjem ciljanih obrazovnih programa i potpore lokalnim i regionalnim vlastima radi

osnaživanja za uspješno podnošenje zahtjeva za dostupne mogućnosti financiranja EU-a, njihovo iskorištavanje i upravljanje njima;

30. naglašava da uspješan proces pristupanja EU-u iziskuje veliku lokalnu odgovornost; izražava žaljenje zbog nedostatka formalnih mehanizama za lokalne i regionalne vlasti u predloženoj arhitekturi VFO-a; poziva moldavsku vladu i Komisiju da sustavno uključuju moldavske lokalne i regionalne vlasti i njihova udruženja u izradu višegodišnjih indikativnih programa i akcijskih planova; potiče stvaranje namjenskih mjera za izgradnju kapaciteta i izvora financiranja unutar budućeg okvira instrumenta Globalna Europa u cilju podupiranja moldavskih općina u provedbi reformi decentralizacije i javnih usluga usklađenih s EU-om;

31. pozdravlja sudjelovanje Moldove u programu EU-a „Kreativna Europa” koji od 1. siječnja 2026. pruža potporu kulturnim i kreativnim sektorima, kao i u komponenti Europskog socijalnog fonda plus za zapošljavanje i socijalne inovacije, što Moldovi omogućuje pristup sredstvima EU-a za projekte usmjerene na smanjenje nezaposlenosti, poboljšanje kvalitete radnih mjesta i promicanje socijalnih inovacija; poziva Komisiju da podrži uključivanje te zemlje u Tijelo europskih regulatora za elektroničke komunikacije, Europsku agenciju za okoliš, Erasmus+, program DiscoverEU i program za distribuciju voća, povrća i mlijeka u školama;

Ljudska prava

32. pozdravlja napore vlasti Republike Moldove da poboljšaju zakonodavni okvir za rodnu ravnopravnost, borbu protiv nasilja u obitelji i zaštitu žrtava te da ga usklade s međunarodnim i europskim standardima, uključujući kriminalizaciju digitalnog nasilja i prisilnog braka te uvođenje femicida u svoj Kazneni zakonik; poziva vlasti Republike Moldove da ojačaju učinkovitu provedbu postojećeg zakonodavstva o borbi protiv nasilja nad ženama, među ostalim i nasilja u kućanstvu, i zaštiti žrtava;

33. pozdravlja tekuću provedbu nacionalne strategije o suzbijanju trgovine ljudima usvojene u rujnu 2023.; poziva Moldovu da dodatno ojača svoj pravni i institucionalni okvir, među ostalim uvođenjem učinkovitijih alata za javna tijela za istraživanje i kazneni progon novih oblika iskorištavanja;

34. napominje da pravni i institucionalni okvir za prava osoba s invaliditetom u Moldovi treba dodatno uskladiti s pravnom stečevinom EU-a i relevantnim međunarodnim standardima; posebno

poziva na usklađivanje okvira za pristupačnost s Europskim aktom o pristupačnosti[3];

35. zabrinut je zbog pokušaja gradskih vlasti Kišinjeva da zabrane povorku ponosa u Kišinjevu i nasilnih napada protuprosvjednika na mirnu povorku; osuđuje pogrešne informacije i ciljane internetske kampanje dezinformiranja koje šire lokalni mediji povezani s Rusijom u Moldovi; poziva Moldovu da osigura pravo na slobodu okupljanja za sve;

36. poziva Moldovu da osnaži pravni i institucionalni okvir za zaštitu prava pripadnika manjina, uključujući osobe LGBTI;

Akademska suradnja, međuljudski kontakti

37. pozdravlja značajan napredak koji je Moldova ostvarila u usklađivanju svojeg sustava visokog obrazovanja s Europskim prostorom visokog obrazovanja, uključujući sudjelovanje triju moldavskih institucija u savezima europskih sveučilišta kao pridruženih partnera; nadalje pohvaljuje involviranost te zemlje u međunarodnoj dimenziji programa Erasmus+ za razdoblje 2021. – 2027. i njezino sudjelovanje u četiri radne skupine europskog prostora obrazovanja;

38. pozdravlja sve veću uključenost Moldove u europskim istraživačkim i inovacijskim mrežama te potiče njezinu daljnju integraciju s programom Obzor Europa, što bi sveučilištima i istraživačkim institucijama omogućilo pristup europskim financijskim sredstvima, istraživačkoj infrastrukturi za suradnju i znanstvenim partnerstvima;

Energija, okoliš i povezanost

39. pohvaljuje kontinuirane napore Moldove da uskladi svoj energetski sektor s pravnom stečevinom EU-a i da se u potpunosti integrira u energetsko tržište EU-a kako bi se osigurala energetska sigurnost i otpornost Moldove;

40. sa zadovoljstvom primjećuje da je Moldova ostvarila najbolje rezultate u prenošenju europskog zakonodavstva među državama članicama Energetske zajednice, a ujedno je i među ugovornim strankama Zajednice vrlo rano u cijelosti prenijela paket mjera za integraciju električne energije; poziva Komisiju, Tajništvo Energetske zajednice i druge relevantne aktere da osiguraju potpuno povezivanje Moldove s tržištem električne energije EU-a najkasnije do 2028.;

---

[3] Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga (SL L 151, 7.6.2019., str. 70., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).

41. naglašava da bi, kako bi se dodatno ojačala energetska otpornost Moldove, njezine vlasti, uz potporu EU-a, trebale nastaviti diversificirati svoje izvore opskrbe energijom, ubrzati njezinu integraciju u europsko energetsko tržište, povećati ulaganja u energetsku učinkovitost javnih i stambenih zgrada, povećati domaću proizvodnju energije i potaknuti smanjenje potražnje; pozdravlja znatno povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u Moldovi, koji je 2025. dosegnuo oko 25 % potrošnje i 1 GW ukupno instaliranog kapaciteta, što je važan događaj u razvoju lokalne proizvodnje energije i energetske tranzicije te zemlje;

42. pozdravlja vladin akcijski plan iz ožujka 2025. o uklanjanju svake ovisnosti o ruskim energetskim resursima u sektorima električne energije, plina i nafte, koji je donesen u okviru provedbe sveobuhvatne strategije za energetsku neovisnost i otpornost EU-a i Moldove od 4. veljače 2025.; podsjeća da je Rusija 2025. godine prestala opskrbljivati elektranu Kučurgan plinom u nasilnom pokušaju da utječe na međunarodne odluke te zemlje te da su prve žrtve energetske krize koja je uslijedila bili stanovnici s obje strane Dnjestra;

43. pozdravlja dovršetak izgradnje nadzemnog elektroenergetskog voda Vulcănești-Kišinjev od 400 kV u prosincu 2025., pri čemu se očekuje da će prijenos električne energije tim elektroenergetskim vodom započeti 2026.; napominje da se tim praktičnim korakom smanjuje ovisnost Moldove o energetskoj infrastrukturi u Pridnjestrovlju i njezina izloženost neprijateljskom ruskom utjecaju te joj se omogućuje sigurno i pouzdano povezivanje s europskom elektroenergetskom mrežom preko Rumunjske;

44. poziva Komisiju da maksimalno iskoristi sredstva za prekograničnu suradnju dostupna u okviru budućeg instrumenta Globalna Europa i Nacionalnog i regionalnog partnerskog fonda kako bi se dodatno ubrzala integracija prometne, energetske i digitalne infrastrukture Moldove s jedinstvenim europskim tržištem; naglašava da bi u okviru takvih sredstava prednost trebalo dati projektima s velikim utjecajem koji obuhvaćaju prometnu, energetsku i digitalnu infrastrukturu, među ostalim prekogranične interkonekcije, domaću proizvodnju obnovljive energije, energetsku učinkovitost, usklađivanje s transeuropskom prometnom mrežom, sinkronizaciju energetske mreže i ekspanziju širokopojasnog interneta; potiče brzi razvoj dodatnih projekata energetske interkonekcije s Moldovom, kao što su nadzemni elektroenergetski vodovi Suceava-Bălți i Gutinaș-Strășeni od 400 kV;

45. oštro osuđuje ruske napade u ožujku 2026. na ukrajinsku energetsku infrastrukturu koji su ugrozili energetsku i vodnu sigurnost Moldove, što je izravno utjecalo na sigurnost vodnih resursa i javno zdravlje 80 % građana te zemlje, kojima je rijeka Dniester glavni izvor slatke vode i pitke vode, te koji su izazvali 15-dnevnu ekološku krizu u

Republici Moldovi; pozdravlja brz i koordiniran odgovor moldavskih i ukrajinskih vlasti i operatora prijenosnih sustava te poziva EU i njegove države članice da Moldovi osiguraju dodatna financijska sredstva, tehničku pomoć i specijaliziranu opremu kako bi se povećao njezin kapacitet za suočavanje s budućim ekološkim katastrofama;

46. ističe da se Moldova i dalje suočava sa značajnim izazovima u pogledu okoliša, među ostalim s onečišćenjem zraka i vode, nedostatnim kapacitetima infrastrukture za gospodarenje otpadom i kontinuiranim gubitkom bioraznolikosti; naglašava potrebu za jačanjem administrativnih kapaciteta, poboljšanjem provedbe zakonodavstva u području zaštite okoliša i osiguravanjem odgovarajućih ulaganja u okolišnu infrastrukturu;

47. podsjeća da je Moldova već pretrpjela brojne negativne sigurnosne, gospodarske i socijalne posljedice potpune ruske ratne agresije na Ukrajinu; izražava duboku zabrinutost zbog mogućnosti da je Moldova sada na putu da postane dio zemalja koje su najteže pogođene sve gorom globalnom gospodarskom i energetskom krizom koja je posljedica tekućeg rata na Bliskom istoku; poziva EU i njegove države članice da pokažu kontinuiranu, nepokolebljivu solidarnost s Moldovom i da joj pruže potrebnu potporu kako bi se ublažio utjecaj ovih isprepletenih vanjskih šokova na njezine građane i gospodarstvo;

Suradnja u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike i napredak u rješavanju pitanja Pridnjestrovlja

48. pohvaljuje dosljednu suradnju Moldove u vezi s pitanjima vanjske politike i njezine napore za potpuno usklađivanje sa stajalištima zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU-a; primjećuje da je usklađenost Moldove s vanjskom, sigurnosnom i obrambenom politikom EU-a, među ostalim u pogledu usvajanja sankcija EU-a protiv Rusije, iznosila 88 %; poziva zemlju da nastavi poboljšavati tu usklađenost, među ostalim u pogledu mjera ograničavanja protiv Rusije, te da nastavi suradnju u sprečavanju izbjegavanja sankcija protiv Rusije i Bjelarusa povezanih s ruskom ratnom agresijom na Ukrajinu; pohvaljuje Moldovu zbog prihvata najvećeg broja raseljenih Ukrajinaca po stanovniku i suočavanja sa znatnim socijalnim, gospodarskim i administrativnim pritiscima zbog velikog priljeva izbjeglica; pozdravlja povećano sudjelovanje Moldove u misijama i operacijama EU-a u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU-a, kao što su operacija Althea u Bosni i Hercegovini i misija EU-a za osposobljavanje u Somaliji;

49. prima na znanje ulogu trilateralne suradnje između Moldove, Rumunjske i Ukrajine (tzv. „Odeski trokut”) u jačanju regionalne sigurnosti, unapređenju procesa integracije Moldove i Ukrajine u EU, poboljšanju povezanosti tih zemalja s EU-om i suzbijanju hibridnih

prijetnji Ruske Federacije, među ostalim, inozemnog uplitanja i manipuliranja informacijama i dezinformacijama, kibernetičkih napada i energetskih prijetnji;

50. pozdravlja produljenje mandata Misije partnerstva EU-a u Republici Moldovi do 31. svibnja 2027. i poziva države članice da osiguraju potrebne stručnjake i financijska sredstva; potiče EU da nastavi podupirati otpornost i pripravnost Moldove, npr. na nezabilježeno rusko uplitanje, putem Misije partnerstva EU-a u Republici Moldovi, timova EU-a za brzi odgovor na hibridne prijetnje, timova za brzi odgovor na kibernetičke prijetnje i pričuve EU-a za kibernetičku sigurnost;

51. naglašava da fizičke napade na kritičnu infrastrukturu i sigurnosne provokacije sustavno prate kampanje inozemnog uplitanja i manipuliranja informacijama usmjerene na izazivanje panike među stanovništvom i potkopavanje javnog povjerenja u moldavske vlasti; naglašava stoga ključnu važnost opremanja moldavskih institucija pouzdanim alatima za brzu komunikaciju u kriznim situacijama u cilju učinkovite borbe protiv dezinformacija i osiguravanja brzog širenja činjeničnih informacija; posebno primjećuje korake koji su poduzeti 2025. za jačanje operativnih kapaciteta Centra za strateške komunikacije i suzbijanje dezinformacija i Nacionalne agencije za kibernetičku sigurnost; poziva na strateško korištenje dostupnih sredstava tijekom 2027. i nadalje u cilju jačanja kapaciteta Moldove za stratešku komunikaciju, kibernetičku sigurnost i suzbijanje inozemnog uplitanja i manipuliranja informacijama prije njezina ciljanog datuma pristupanja; poziva EU da na sebe i druge zemlje kandidatkinje primijeni pouke iz iskustva koje je Moldova stekla u zaštiti izbornog procesa i demokratskih institucija te borbe protiv inozemnog uplitanja i manipuliranja informacijama; u tom pogledu pozdravlja napore javnih radiotelevizijskih kuća država članica da moldavskoj javnosti pruže sadržaj utemeljen na činjenicama;

52. izražava zabrinutost zbog instrumentalizacije vjerskih struktura u političke svrhe, što je u skladu s ruskom vojnom doktrinom i nacionalnom sigurnosnom strategijom, uključujući pokušaje utjecanja na javno mnijenje i izborne procese na načine koji mogu ugroziti europski put Moldove; poziva moldavske vlasti da osiguraju puno poštovanje slobode vjeroispovijesti, a usto spriječe svako neprimjereno inozemno uplitanje ili manipuliranje koje bi moglo utjecati na demokratske procese i strateški smjer te zemlje; oštro osuđuje upotrebu Mitropolije Kišinjeva i cijele Moldove povezane s Moskvom i u nadležnosti Ruske pravoslavne crkve, kao sredstva kremaljskog dezinformiranja, izborno uplitanje i hibridni utjecaj u Republici Moldovi;

53. ponovno ističe potpunu predanost teritorijalnoj cjelovitosti Moldove i mirnom rješavanju sukoba na temelju suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Moldove unutar njezinih međunarodno priznatih granica;

potiče Moldovu da nastavi ulagati napore u reintegraciju i poziva Rusku Federaciju da ispuni svoje međunarodne obveze osiguravanjem trenutačnog i bezuvjetnog povlačenja sveg svojeg vojnog osoblja, opreme i streljiva iz Pridnjestrovlja, čija prisutnost predstavlja snažno kršenje međunarodnog prava i izravnu sigurnosnu prijetnju Moldovi i širem europskom susjedstvu.

54. podržava postupni pristup moldavskih vlasti reintegraciji zemlje, sa snažnim naglaskom na konkretnim socioekonomskim koristima za građane na objema obalama rijeke; poziva EU da aktivno doprinosi mirnom procesu reintegracije, među ostalim smislenim doprinosima Fondu za konvergenciju, kojim će se poduprijeti postupno usklađivanje Pridnjestrovlja s pravnim, gospodarskim i socijalnim okvirom Moldove te ostvariti konkretna poboljšanja u javnim uslugama i lokalnoj infrastrukturi za građane;

55. sa zabrinutošću prima na znanje trajne pokušaje Rusije da iskoristi i pojača napetosti između Autonomne teritorijalne jedinice Gagauzije i moldavskih vlasti; podržava i potiče kontinuirane napore moldavske vlade da se suoči s tim izazovima kroz konstruktivan dijalog i uključive reforme; potiče regionalne vlasti da se u dobroj vjeri uključe u ovaj dijalog i da osiguraju pravilnu organizaciju slobodnih, poštenih, transparentnih i zakonitih izbora u regiji, u potpunosti u skladu s moldavskim pravom; ponovno ističe da je stabilan, suradnički odnos između glavnog grada i regija ključan za unutarnju stabilnost Moldove i njezin kontinuirani napredak na putu pristupanja EU-u;

56. pozdravlja odluku Moldove da se povuče iz Zajednice neovisnih država, koja je pod ruskom dominacijom, kao suveren i strateški izbor koji odražava nepovratan europski put zemlje; poziva na to da se povede razgovor o nasljeđu sovjetskog razdoblja, primjerice deklasifikacijom arhiva bivših sovjetskih sigurnosnih službi, te potiče raspravu o prisutnosti simbola sovjetske propagande u javnim prostorima;

57. oštro osuđuje ponovljene, neovlaštene upade ruskih dronova u moldavski zračni prostor i državno područje od 2022., koji predstavljaju ozbiljno kršenje suvereniteta i teritorijalnog integriteta Moldove; naglašava da takvi postupci predstavljaju izravan rizik za sigurnost civila, zaštitu i regionalnu stabilnost te ponavlja potrebu za strogim pridržavanjem međunarodnog prava; u tom kontekstu naglašava ključnu važnost ulaganja u infrastrukturu za nadzor i zaštitu zračnog prostora;

58. pozdravlja kontinuiranu potporu oružanim snagama Moldove u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći; ponavlja svoj poziv državama članicama da dodatno povećaju sredstva Europskog instrumenta mirovne pomoći za Moldovu kako bi se poboljšali obrambeni kapaciteti te zemlje s obzirom na trenutačne sigurnosne

prijetnje; poziva Komisiju da u suradnji s ESVD-om osigura strukturiraniju, predvidljiviju i pojačanu potporu jačanju sigurnosnih i obrambenih kapaciteta Republike Moldove i njezino usklađivanje sa sigurnosnim standardima EU-a u okviru procesa pristupanja; poziva na kontinuiranu potporu modernizaciji obrambenog sektora Moldove, uključujući njezine kapacitete protuzračne obrane; naglašava da Moldova nije samo potrošač, već i pružatelj sigurnosti EU-u, s obzirom na svoj strateški položaj i vrijedno iskustvo u stvarnom vremenu; pozdravlja prepoznavanje Moldove kao zemlje za koju se u okviru Programa za europsku obrambenu industriju mogu zajednički nabaviti dodatne količine obrambenih proizvoda, pri čemu se stopa financijskog doprinosa EU-a povećala s 15 % na 25 %, te poziva na to da se taj povlašteni tretman uvrsti u strukturu za razdoblje nakon 2027.;

°

° °

59. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te predsjednici, vladi i parlamentu Republike Moldove.